

VĚTRNÍK

Vydává MěstNV ve Vysokém n. Jizerou s aktivem kulturních pracovníků

Větrník - ročník XI - č. 1/1978

Vysoké nad Jiz. 10.2.1978

ÚNOR 1948

otevřel cestu k vítězství socialismu společnosti reálného humanismu, osvobozené práce a skutečné demokracie.

Vítězný únor 1948 je jedním z nejvýznamějších mezníků dějin Československa. Stal se v našich zemích rozhocující událostí na přelomu dvou epoch - kapitalismu a socialismu.

Československá buržoazie zkrachovala jako vládnoucí třída politicky a morálně prakticky již v době mnichovských událostí roku 1938. Za dvacet let svého panování nedokázala vyřešit žádnou základní otázku života. Nedovedla dát lidem práci ani žádné životní jistoty. Nedokázala vyřešit národnostní otázku na území naší republiky. Nebyla schopna zajistit politické postavení Československa. Proto zákonitě po osvobození Sovětskou armádou, v důsledku vítězství národní a demokratické revoluce, se vedoucí silou lidově demokratické republiky stala dělnická třída v čele s komunistickou stranou Československa. Buržoazie se však se ztrátou svých pozic nemohla smířit a všemi prostředky usilovala o obnovu buržoazních poměrů.

Dne 20. února 1948 vyvolala buržoazní reakce vládní krizi a pokusila se o kontrarevoluční převrat. Dělnická třída vedená KSČ odověděla rozhodným vystoupením. Dne 25. února 1948 Klement Gottwald oznámil, že dělnická třída a pracující lid v Československu zvítězil. Tak byl v únoru 1948 dovršen boj dělnické třídy s buržoazií o politickou moc. Dělnická třída mohla tak v čele všech pracujících přistoupit k uskutečňování svého poslání - k budování socialismu a komunismu.

Tricet let, které uplynuly od slavného únorového vítězství, představuje v dějinách Československa jejich nejslavnější a nejvýznamější období.

Výrazem revolučních změn se stal mohutný rozvoj průmyslové výroby, zemědělství, kultury, školství, zdravotnictví a všech dalších oblastí našeho života. V Československu se naplnil odvěký sen pracujících - bylo odstraněno vykořisťování člověka člověkem. Byla zabezpečena široká demokratická práva a sociální jistota pracujících, rovnost našich národů a národností.

Všechny dosažené úspěchy při výstavbě socialistické společnosti jsou nerozlučně spojeny s vedoucí úlohou KSČ, s rozhodující úlohou dělnické třídy. Komunistická strana Československa důsledně vycházela z učení marxismu-leninismu, opírala se o zkušenosti vlastní i o zkušenosti Komunistické strany Sovětského svazu a dalších bratrských stran.

XV. sjezd KSČ navázal na dosavadní pozitivní zkušenosti a rozvinul velkolepý program dalšího všestranného budování rozvinuté socialistické společnosti. Politika KSČ tak důsledně pokračuje v uskutečňování a rozvíjení věčně živého revolučního odkazu února 1948.

N á r o d n í v ý b o r

R o k 1 9 7 7 byl úspěšně zakončen. Plán investiční výstavby byl splněn na 105 %. Byla dokončena výstavba mateřské školy. Jejího slavnostního otevření, které se konalo 28. ledna 1978, se zúčastnili zástupci ONV, OV KSČ, všichni združení prostředků a občané Vysokého. Všem se prostředí nové školky velmi líbilo. Věříme, že i dětem zde umístěným, všem učitelům a ostatnímu personálu se zde líbí. V jarních měsících bude nutno dodělat některé práce na úpravě okolí a přístupovou komunikaci. Věříme, že všichni nám přijdou pomoci. Děkujeme ještě jednou všem, kteří se na tomto díle podíleli.

V Šachtách byl dokončen lyžařský vleč. Tento je v provozu již od vánoc. Všem lyžařům se zde líbí. O tom jak vleč získává na oblibě svědčí stále zaplněné parkoviště. Toto dílo, vybudované rovněž v akci Z pod patronátem tělovýchovné jednoty Jiskra, bylo dokončeno v předstihu. Děkujeme všem brigádníkům a všem, kteří se o tento úsek výstavby starali, za jejich práci, hlavně pak s. Josefu Petruškoví, který byl duší této akce. Vleč byl předán TJ Jiskra do užívání.

Bylo dokončeno a uděláno mnoho drobných akcí na údržbě komunikací to nejen ve Vysokém, ale i v obcích, které jsou sloučeny. Tak ve Sklenářicích byl dodělán vodovod. Rovněž ve Tříči byl vodovod prodloužen na Jabloneckou část. Tuto akci sice zajišťoval MěstNV Jablonec n. Jiz., ale podíleli se na ní i občané Horní Tříče. V samotném Vysokém bylo při údržbě a úklidu veřejných prostranství odpracováno značné množství hodin. Sečteme-li vše, co bylo vykonáno, můžeme směle tvrdit, že rok 1977 byl rokem úspěšným. Ukázalo se zde, že když všichni se chopí práce a pomohou, lze udělat i nemožné. Děkujeme touto cestou všem občanům Vysokého a sloučených obcí za jejich práci pro veřejnost a těšíme se na dobrou spolupráci a pomoc v roce 1978, v roce, kdy náš lid oslaví 30. výročí Vítězného února.

Úspěchy roku 1977 nás všechny zavazují a proto si vytýčujeme pro letošní rok 1978 další úkoly. Jde zde především o dokončení rozestavěných akcí. Středisko zimní údržby silnic, stavěné rovněž v akci Z, a dokončení úprav kolem mateřské školky. Bude zahájena výstavba školních dílen a pionýrské klubovny. Bude dále pokračováno v budování inženýrských sítí v nové výstavbě pod mateřskou školkou. Ve Staré Vsi bude započata v akci Z druhá etapa vodovodu. Ve Sklenářicích bude v akci Z budován menší lyžařský vleč, který bude vhodným doplňkem vleku v Šachtách. Ve Tříči bude vybudována místnost pro knihovnu v sokolovně. Dále bude pokračovat úprava koupaliště. Mnoho práce nás čeká na úseku zlepení všech veřejných prostranství. Čeká nás všechny tedy hodně práce a bude záležet na všech občanech, jak se zaojmou, aby se všechny úkoly splnily.

Nyní něco k investiční dodavatelské činnosti na úseku výstavby. Jde zde především o pokračování na přestavbě hotelu Morava, kde práce příchodem zimy byly přerušeny. Tento hotel má být dán do provozu v r. 1979. V červnu bude zahájena výstavba nákupního střediska. Do té doby musí být provedena demolice domu čp. 117. Tato akce je zajištěna u OSP Jičín se sídlem v Hořicích. Dále bude OSP v Semilech pokračovat ve výstavbě 12 bytových jednotek. Připravuje se zahájení výstavby 7 bytových jednotek n.p. Seby a v plánu na příští léta má Seba dalších 14 bytových jednotek. Bude pokračováno v územní připravenosti pro individuální bytovou výstavbu. Tedy i na úseku dodavatelské výstavby bude čilý ruch.

K zajištění všech těchto akcí směřuje i závazek MěstNV, který je opřen o závazky občanů a společenských organizací. Pro další léta se připravují další akce jako výstavba požární zbrojnice, domu služeb a dalších zlepšení na úseku komunikací, kanalizace a zlepšování životního prostředí. Úkolů je tedy hodně a je toho hodně, co je nutno ve Vysokém vybudovat a bude především záležet na nás všech, jak se do toho pustíme a jak nám práce půjde kupředu.

Ing. Josef Krčmář: Životní prostředí na Vysocku, jaké bylo

Až do druhé poloviny 13.století nebo první poloviny 14.století se okolo Vysocka v Navarovském kraji rozkládaly hluboké hvozdy, kde jen na některých místech žilo na malých pasekách několik rodin. Také Vysoké skládalo se tehdy pravděpodobně jen z několika dřevěných chalup. Podstatnější změnu do okolí přivodili teprve skláři, kteří se usadili blízko zemské stezky v prostoru, kde postupně vznikla obec Sklenařice.

Sklárny mimo křemenného písku, dováženého pravděpodobně z Jizery, neřinadě kusového křemene téženého v okolí a upravovaného drcením, potřebovaly také vápenec, který zase mohly dovážet z Jesseného. Ale hlavně potřebovaly mnoho dřeva a to skláři, případně jejich pomocníci, káceli v okolních, možno říci panenských, lesích. Dřevo potřebovali nejen k topení, ale také na výrobu dřevěného uhlí a potaše, která je důležitou surovinou při výrobě skla.

Vzhledem k výše uvedenému potřebě dřeva lze předpokládat, že hvozdy v širším okolí Vysokého se skládaly převážně z tvrdých listnáčů jako jsou buky, javory, jasanů a případně i brízy. Jedle a pravděpodobně i smrk byly zde méně zastoupeny; poslední byl zde více rozšířen až v poslední době při umělém zalesňování. Dnes ve zdejších lesích místy dosti zastoupený modřín tehdy v krkonošském podhůří vůbec nerostl. Začal se zde vysazovat až v 18.století a semeno bylo hlavně z Jeseníků, pravlasti této dřeviny v českých zemích.

Sklářské nece nebyly tehdy nijak nákladné stavby a tak se vyplatilo postavit si pece nové a staré opustit, když vhodné dřevo bylo v okolí vykáceno a dovez této suroviny by byl neúměrně nákladný. Zdá se, že v okolí Sklenařic byly takto přestavovány nece asi třikrát. Po vykácení vhodných porostů skláři kraj opustili a zůstalo po nich jenom jméno obce. Ale zůstaly také po nich značné vykácené plochy nejen v okolí Sklenařic, hlavně táhlé hřebeny na celém Vysocku, odkud se pálivo, dřevěné uhlí a popel daly poměrně snadno svážet k hutím se snádem. To ovšem podstatně změnilo vzhled i hospodářské možnosti krajiny. Holiny ještě asi za provozu sklářských hutí začali osazovat drobní zemědělci a zužitkovávat vhodnou půdu, takže les na těchto plochách se už nemohl obnovovat. Po přemístění hutí zůstala zde jistě i část sklářů, kteří se stali zemědělci.

Pokračování příště.

Společenská kronika

V lednu 1978 oslavili narozeniny:

11.1. Marie Slavíková, Tříč	86 let
13.1. Pavla Tichá, Vysoké n.Jiz.	80 "
14.1. Antonín Slavík, Arnoldice u Děčína, vysocký rodák	80 "
17.1. Anežka Nováková, Vysoké n.J.	82 "
17.1. Frant.Josífková, Vysoké n.J.	87 "
23.1. Božena Tarantová, Vysoké n.J.	87 "

V únoru 1978:

1.2. František Vodseďálek, St.Ves	87 let
2.2. Emilie Patočková, Vysoké n.J.	70 "
2.2. Anna Nejedlová, Helkovice	81 "
9.2. Petr Haba, Sklenařice	87 "
16.2. Anna Šulcová, St.Ves	83 "
18.2. Božena Jandová, Vysoké n.Jiz.	88 "
24.2. Anna Lukšová, Vysoké n.Jiz.	87 "
26.2. František Schnouška, Vysoké	81 "

11.6. 1977 oslavili svoji zlatou svatbu
František a Božena Liškoví ze Staré Vsi
Srdečně blahopřejeme!

Úmrtí

- 26.10. 1977 zemřel Josef Nosek, rolník na odbočinku, ve věku 77 let
1. 11. 1977 zemřel v Rokytnech vysocký rodák Karel Šalda ve věku 40 let
26.11. 1977 zemřel v Trutnově vysocký rodák Josef Špika ve věku 73 let
30.11. 1977 zemřel Karel Nosvada ve věku 77 let
22.12. 1977 zemřel Ivan Kučera ve věku 21 let
v prosinci zemřel Otto Hájek ve věku 69 let
2.1. 1978 zemřela v domově důchodců Františka Šilhánová ve věku 87 let
v únoru 1978 zemřel František Novotný ze Tříče ve věku 70 let

Čest jejich památce!

Všem dopisovatelům a čtenářům časopisu "Větrník" přejeme v roce 1978 mnoho pracovních a osobních úspěchů, aby všechny dny tohoto roku byly naplněny dobrou pohodou, spokojeností, radostí a zdravím.
Redakce.

O s l a v y 3 0 l e t V í t ě z n ě h o ú n o r a
Městský národní výbor, ÚO KSČ a Městský výbor NF pořádají dne 23. února 1978 v 19.00 hodin v Krakonoši veřejné shromáždění občanů k oslavě 30. výročí února.
Program: Slavnostní projev k 30. výročí února
kulturní vložka žáků ZŠ, ZOU a literár.kroužku SK
Zveme všechny občany k účasti.

Středisk.knihovna s literár.kroužkem připravuje na konec března nebo začátek dubna večer krkonoš.poudaček Mikubátové a J.Buchara.

Redakční rada se omlouvá všem čtenářům Větrníku za nepravidelné vycházení v roce 1977, které bylo zapříčiněno různými technickými příčinami. V roce 1978 bude Větrník vycházet pravidelně za 2 měsíce. Ještě jednou se omlouváme a těšíme se na Vaši přízeň.
Redakce

Větrník vychází jednou za dva měsíce, řídí redakční rada, zodpovědná redaktorka M.Ďoubalíková. Příspěvky zasílejte do Vlastivědného muzea, psané strojem.